

Zápis z 16. jednání sekce SDRUK pro regionální funkce

Datum konání: 18. 5. 2010

Místo konání: Národní knihovna ČR

Přítomni: viz prezenční listina

Program:

1. Souhrnná zpráva o výsledcích regionálních funkcí v roce 2009

Mgr. L. Zemánková připravila meziroční srovnání jednotlivých oblastí regionálních funkcí a také srovnání s r. 2005. Konstatovala, že:

- R. 2009 byl poměrně stabilní a poklesy dotací v některých krajích se ještě příliš na výkonech neprojeví.
- Od r. 2005 ubylo 62 obsluhovaných knihoven a 10 pověřených.
- V r. 2009 působilo 243 metodiků, což představuje pokles proti r. 2005 o 26.
- Alarmující je trend klesajících výdajů obcí na nákup knihovního fondu (celkem o více než 3 mil. Kč). Starostové se stále více spoléhají jen na výměnné soubory. V r. 2005 přispívalo 20 % obcí na nákup, v r. 2009 jen 17 %.
- Ačkoliv byla v r. 2009 vydána vyšší částka na nákup výměnných souborů, nakoupilo se méně svazků.
- Nárůst výkonu se v r. 2009 projevil v poradenství, cirkulaci výměnných souborů (průměrně byly poskytnuty 4 výměnné soubory, které obsahovaly 223 k. j.) a vzdělávání (s průměrným počtem 45 akcí na kraj).
- Stoupl také počet obcí využívajících servis výpočetní techniky o 182.

Součástí prezentace byly některé ukazatele o podmínkách a výkonech v 4 641 neprofesionálních knihovnách. Tyto údaje by měly sloužit především k aktivní práci metodiků pověřených knihoven.

2. Průzkum vlivu ekonomické krize na knihovny

PhDr. V. Richter prezentoval výsledek průzkumu. Na otázky odpovědělo celkem 287 knihoven zřizovaných veřejnou správou.

Z toho v roce 2009 mělo proti roku 2008:

snížený rozpočet 19 % knihoven, průměrné snížení činilo 5,4 %

- zvýšený rozpočet 29 % knihoven
- beze změn 52 %

Z toho v roce 2010 mělo proti roku 2009:

- snížený rozpočet 40 % knihoven, průměrné snížení činilo 9,47 %
- zvýšený rozpočet 9 % knihoven
- beze změn 51 %

32 % knihoven oznámilo, že v roce 2010 omezí nákup knihovního fondu, a to především malé knihovny, 23 % knihoven bude redukovat nákup periodik, 12 % knihoven sníží počet pořádaných kulturních a vzdělávacích akcí. Nákup licencí k elektronickým

informačním zdrojům bude v malých knihovnách téměř zrušen (90 %), v městských je avizováno snížení o 61,7 %. Průměrné snížení platů je očekáváno ve výši 17,6 %. Atd.

3. Dotace na regionální funkce v roce 2010

Mgr. L. Zemánková prezentovala letošní dotace a porovnání s předchozím rokem. Ekonomická krize postihla ve většině případů také oblast regionálních funkcí. K nárůstu dotace došlo pouze v některých případech, kdy byla dotace v předchozím roce krácena. Metodici krajských knihoven komentovali rozsah regionálních funkcí ve vazbě na letošní rozpočet s tím, že v některých krajích je ještě šance na jeho posílení. V Moravskoslezském kraji (a v některých případech i v Olomouckém) zatím nebyly pověřeným knihovnám finanční prostředky fakticky poskytnuty a situace ve výkonu regionálních funkcí je kritická.

4. Program MS Select

Obchodní zástupkyně firmy T-Systems pí Štěpánková a Maňhalová připomněly v prezentaci možnosti zvýhodněných nákupů softwarových licencí Microsoft v rámci programu MS Select, který je určen knihovnám. Účastníci porady obdrželi informativní letáky. Bylo dohodnuto, že T-Systems připraví instruktážní www stránku pro knihovny.

5. Krajské rozvojové programy pro knihovny

Nad rámec regionálních funkcí jsou v některých krajích vypisovány rozvojové programy:

- Středočeský kraj. Program pro knihovny byl včleněn do Fondu kultury a obnovy památek, ale změnila se pravidla a pověřené knihovny se mohou o dotace ucházet.
- Jihomoravský kraj. Do r. 2009 včetně dva programy, a to pro kulturu (pravidelně využíváno KJM na akci Muzejní noc) a pro oblast kulturních zařízení (např. nový nábytek do knihovny, půdní vestavba, ...). V roce 2010 došlo ke sloučení programu pro oblast kultury a památkové péče, v němž se knihovny mohly o dotace ucházet. Program pro oblast kulturních zařízení nebyl letos vyhlášen.
- Kraj Vysočina. Kraj podporoval v minulých letech renovace interiéru knihoven v obcích do 3 000 obyvatel. V současné době však není program „Líbí se nám v knihovně“ vyhlašován.
- Plzeňský kraj. Grantový program byl pro rok 2010 vyhlášen pro celou oblast kultury. (Využila jej Městská knihovna Plzeň k vydávání časopisu Plž.)

6. Zkušenosti se změnami ve statistickém vykazování

Problémy vznikaly zejména v neprofesionálních knihovnách, ale dá se předpokládat, že v následujícím roce již v takové míře nenastanou. Knihovny dále avizovaly nejednoznačnost vykazování registrovaných čtenářů, návštěvníků. Často byly chybně vyplňovány nové ukazatele týkající se elektronických služeb.

Po krátké diskusi bylo dohodnuto, že se Mgr. Zemánková pokusí prosadit opravy tiskových chyb a formální úpravy formuláře Kult (MK) 12-01 již pro příští rok a dále že osloví členy bývalé „statistické skupiny“, aby zaslaly podněty ke zpřesnění a změny statistického vykazování pro další léta.

7. Nárůst webových stránek a on-line katalogů v Moravskoslezském kraji

Ing. L. Prchalová prezentovala vývoj virtuální návštěvnosti knihoven (již 22 % návštěvníků knihoven v MSK je virtuálních) a zdůraznila nutnost nepodceňovat kvalitu webových stránek i v malých obcích. V Moravskoslezském kraji mělo v závěru loňského

roku webové stránky tři čtvrtiny knihoven (včetně neprofesionálních a poboček) a necelá polovina zpřístupňovala katalog po internetu. Prezentaci připravila Bc. M. Šedá.

8. Příprava novely standardů VKIS

PhDr. V. Richter shrnul hlavní rysy, které pro aktualizace standardů navrhuje, např.:

- rozdělení skupiny obcí nad 40 000
- zavedení prostorových parametrů knihovny a pracovních úvazků přepočtených na 1 000 obyvatel
- zavedení procenta obnovy knihovního fondu
- zjišťování spokojenosti uživatel, stanovení procenta spokojených dětí a dospělých
- stanovení procenta registrovaných dětí vzhledem k počtu obyvatel obce
- standardizovaný objem vzdělávání knihovníků

9. Různé – PhDr. Richter

- Informace o smlouvě SKIPu a společnosti SKANSKA, která se rozhodla významně podporovat knihovny včetně finančních ocenění pro Knihovnu roku a další soutěže. Předseda SKIPu při této příležitosti požádal o pomoc knihoven při distribuci propagačních materiálů.
- Informace o chystané soutěži pro městské knihovny, v níž budou knihovny porovnávány na základě benchmarkingových ukazatelů, a o soutěži pro mladé knihovníky.
- Informace o postupu přípravy koncepce rozvoje knihoven, která by měla též zahrnovat strategii regionálních funkcí. Účastníci porady byli vyzváni, aby zasílali podněty k aktualizaci obsahu regionálních funkcí.

24. 5. 2010

Zapsala: Ing. Lea Prchalová